

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет будівництва і архітектури

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Методичні вказівки
до виконання контрольної роботи
«Аналіз економічного стану підприємства»
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти спеціальностей С1 (051) «Економіка та міжнародні
економічні відносини (за спеціалізаціями)»,
D1 (071) «Облік і оподаткування», D3 (073) «Менеджмент»,
G19 (192) «Будівництво та цивільна інженерія»,
G7 (174) «Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології
та робототехніка» та G3 (141) «Електрична інженерія»

Київ 2026

УДК 658

E45

Укладачі: Н. В. Лисиця, канд. екон. наук, доцент

І.О. Шапошнікова, канд. екон. наук, доцент

Рецензент: С. П. Стеценко, д-р екон. наук, професор

Відповідальний за випуск О.Ю. Беленкова, д-р екон. наук,
професор

*Затверджено на засіданні кафедри економіки будівництва,
протокол № 5 від 23 грудня 2025 року.*

В авторській редакції.

Економіка підприємства [електронний ресурс]: методичні
вказівки до виконання контрольної роботи «Аналіз економічного
стану підприємства» / уклад.: Н.В. Лисиця, І.О. Шапошнікова. –
Київ : КНУБА, 2026 – 23 с.

Містять комплекти завдань та загальні вказівки до виконання
контрольної роботи.

Призначено для здобувачів першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти спеціальностей С1 (051) «Економіка та міжнародні
економічні відносини (за спеціалізаціями)», D1 (071) «Облік і
оподаткування», D3 (073) «Менеджмент», G19 (192) «Будівництво
та цивільна інженерія», G7 (174) «Автоматизація, комп'ютерно-
інтегровані технології та робототехніка» та G3 (141) «Електрична
інженерія».

© КНУБА, 2026

ЗМІСТ

Загальні положення	4
Розрахунок показників	6
А. Обсяг продукції	7
Б. Основні засоби	7
В. Оборотні кошти	10
Г. Праця та заробітна плата	11
Д. Собівартість, прибуток, рентабельність	13
<i>Таблиця 1.</i> Вихідні дані до виконання комплексного індивідуального завдання	14
<i>Таблиця 2.</i> Динаміка зміни показників діяльності будівельного підприємства у звітному році порівняно з базовим (минулим) роком	20
Список літератури	22

Загальні положення

Метою виконання індивідуального завдання є систематизація теоретичних знань, а також набуття практичних навичок проведення економічних розрахунків та аналізу отриманих результатів у межах таких розділів навчальної дисципліни «Економіка підприємства»:

- основні засоби підприємства;
- оборотні кошти підприємства;
- кадри підприємства та продуктивність праці;
- оплата праці на підприємствах;
- прибуток та рентабельність діяльності підприємств.

Вихідні дані надаються у вигляді техніко-економічних показників підприємства за базовий (минулий) та звітний роки (табл. 1).

У процесі аналізу динаміки показників студенти визначають їхній вплив на кінцеві результати діяльності та розробляють пропозиції щодо використання виробничих резервів.

Обчислення здійснюються поетапно, відповідно до програми вивчення тем курсу. Дані систематизуються в таблиці 2.

Висновки та рекомендації щодо покращення ефективності діяльності подаються як пояснювальна записка до підсумкової таблиці.

Послідовність виконання завдання

А. Обсяг продукції.

Розрахувати абсолютну та відносну зміну обсягів виробництва та реалізації будівельної продукції у звітному році порівняно з минулим (базовим) роком.

Б. Основні засоби.

1. Розрахувати:

- а) структуру основних засобів (ОЗ) на початок та кінець звітнього року;
- б) середньорічну вартість ОЗ у звітному році;
- в) структуру ОЗ у звітному та минулому роках (на основі середньорічної вартості ОЗ);
- г) коефіцієнт вибуття устаткування у звітному році;
- д) коефіцієнт оновлення устаткування у звітному році;
- е) фондоозброєність праці у звітному та минулому роках;

- є) механоозброєність праці у звітному та минулому роках;
 - ж) коефіцієнт фондівддачі у звітному та минулому роках.
2. Визначити приріст товарної продукції у звітному році за рахунок росту фондівддачі та за рахунок збільшення вартості ОЗ.
 3. Розробити пропозиції щодо поліпшення використання ОЗ.

В. Оборотні кошти.

1. Визначити зміну коефіцієнту оборотності оборотних коштів і тривалості одного обороту у звітному році порівняно з минулим.
2. Визначити відносне та абсолютне вивільнення (чи збільшення) оборотних коштів у звітному році.
3. Розробити пропозиції щодо прискорення оборотності оборотних коштів.

Г. Праця і заробітна плата.

1. Проаналізувати зміну чисельності робітників і адміністративного персоналу порівняно з минулим роком.
2. Розрахувати виробіток одного працюючого і одного робітника у звітному та минулому роках і визначити зростання продуктивності праці.
3. Визначити частку інтенсивних факторів у прирості обсягу продукції.
4. Визначити відносне вивільнення робітників внаслідок росту продуктивності праці.
5. Розрахувати середньомісячну заробітну плату працюючих у звітному та минулому роках.
6. Визначити співвідношення темпів росту продуктивності праці та середньої заробітної плати працівників.
7. Розробити пропозиції щодо росту продуктивності праці.

Д. Собівартість, прибуток, рівень рентабельності.

1. Визначити динаміку витрат на 1 гривню товарної продукції порівняно з минулим роком.
2. Визначити прибуток від реалізації у звітному та минулому роках.
3. Визначити частку прибутку, одержану за рахунок зниження собівартості та за рахунок збільшення обсягу реалізації продукції.
4. Зіставити рівень рентабельності витрат у звітному та минулому роках.

РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ

А. Обсяг продукції

У роботі умовно прийнято, що річний обсяг товарної продукції дорівнює обсягу реалізованої продукції.

Абсолютна зміна обсягів виробництва та реалізації будівельної продукції у звітному році порівняно з минулим (базовим) роком визначається за формулою:

$$\Delta Q_{\text{абс.}} = Q_{\text{р.}}^{\text{зв.}} - Q_{\text{р.}}^{\text{баз.}} \quad (1)$$

де $Q_{\text{р.}}$ - річний обсяг продукції у грошовому виміру у звітному та базовому роках.

Відносна зміна обсягів виробництва та реалізації будівельної продукції у звітному році порівняно з минулим (базовим) роком визначається за формулою:

$$\Delta Q_{\text{відн.}} = \frac{Q_{\text{р.}}^{\text{зв.}} - Q_{\text{р.}}^{\text{баз.}}}{Q_{\text{р.}}^{\text{баз.}}} \quad (2)$$

Б. Основні засоби

Основні засоби (ОЗ) – це засоби праці, які мають вартість і функціонують у виробництві тривалий час у своїй незмінній формі, а їх вартість переноситься на вартість виготовленої продукції частинами в міру спрацювання.

Середньорічна вартість ОЗ визначається з метою розрахунків показників ефективності їх використання (фондовіддачі, фондомісткості, фондоозброєності праці, рентабельності).

Середньорічна вартість ОЗ визначається за формулою:

$$\overline{\text{ОЗ}} = \text{ОЗ}_{\text{п.р.}} + \gamma \frac{\text{ОЗ}_{\text{надх.}} \cdot \text{Чt}_{\text{надх.}}}{12} - \gamma \frac{\text{ОЗ}_{\text{виб.}} \cdot \text{Чt}_{\text{виб.}}}{12} \quad (3)$$

де $\overline{OЗ}$ - середньорічна вартість ОЗ, тис.грн;

$OЗ_{п.р.}$ - вартість ОЗ на початок року, тис.грн;

$OЗ_{надх.}$, $OЗ_{виб.}$ - вартість основних засобів, що надійшли та вибули протягом року, тис.грн;

$t_{надх.}$, $t_{виб.}$ - час (кількість місяців) з місяця надходження чи вибуття ОЗ до кінця року.

Вартість ОЗ на кінець року:

$$OЗ_{к.р.} = OЗ_{п.р.} + OЗ_{надх.} - OЗ_{виб.}, \quad (4)$$

ОЗ поділяються на *активні*, які безпосередньо приймають участь у виробничому процесі, і *пасивні*, які створюють умови для здійснення процесу виробництва.

До активної частини ОЗ відносять робочі машини й устаткування, інструмент, прилади і пристрої, технологічний транспорт. Будівлі та споруди відносять до пасивної частини ОЗ.

Співвідношення активної та пасивної частин, виражене у відсотках до їх загальної вартості, визначає їх внутрішньогалузеву структуру.

Частка активних ОЗ визначається:

$$OЗ_{акт} = \frac{\overline{OЗ_{акт}}}{\overline{OЗ}} \cdot 100, \% \quad (5)$$

де $\overline{OЗ_{акт}}$ - середньорічна вартість активної частини ОЗ, тис.грн.

$$\overline{OЗ_{акт}} = OЗ_{п.р.}^{акт} + y \frac{OЗ_{надх.} \cdot Чt_{надх.}}{12} - y \frac{OЗ_{виб.} \cdot Чt_{виб.}}{12}, \quad (6)$$

де $OЗ_{п.р.}^{акт}$ - вартість активної частини ОЗ на початок року, тис.грн.

Коефіцієнт оновлення устаткування ($K_{онов.}$) визначається відношенням суми вартості активної частини основних засобів, що надійшли протягом року до вартості основних засобів на кінець року ($OЗ_{к.р.}$):

$$K_{\text{онов.}} = \frac{OZ_{\text{надх.}}}{OZ_{\text{к.р.}}}, \quad (7)$$

Коефіцієнт вибуття устаткування ($K_{\text{виб.}}$) визначається відношенням суми виведених з експлуатації активних основних засобів до вартості основних засобів на початок року:

$$K_{\text{виб.}} = \frac{OZ_{\text{виб.}}}{OZ_{\text{п.р.}}} \quad (8)$$

Головний показник, який характеризує ефективність використання основних засобів, є **коефіцієнт фондівдачі** ($\Phi_{\text{с}}$) – кількість продукції, що виробляється на 1 грн середньорічної вартості ОЗ:

$$\Phi_{\text{с}} = \frac{Q_{\text{р.}} \text{ (або ЧД)}}{\overline{OZ}}, \quad (9)$$

де $Q_{\text{р.}}$ - річний обсяг продукції у грошовому виміру;

ЧД – чистий дохід (чиста виручка), тис.грн.

Зростання коефіцієнту фондівдачі забезпечує зріст обсягу товарної продукції без збільшення вартості ОЗ.

Приріст обсягу товарної продукції у звітному році порівняно з базовим відбувається за рахунок як інтенсивних факторів (зростання фондівдачі), так і екстенсивних (зростання вартості ОЗ).

$$\Delta Q = \Delta Q_1 + \Delta Q_2, \quad (10)$$

де ΔQ - приріст обсягу товарної продукції, тис. грн;

ΔQ_1 - те ж за рахунок зростання фондівдачі;

ΔQ_2 - те ж за рахунок зростання вартості ОЗ;

$$\Delta Q_1 = (\Phi_{\text{с}}^{\text{зв.}} - \Phi_{\text{с}}^{\text{баз.}}) \cdot \overline{OZ}_{\text{зв.}}, \quad (11)$$

$$\Delta Q_2 = (\overline{OZ}_{\text{зв.}} - \overline{OZ}_{\text{баз.}}) \cdot \Phi_{\text{с}}^{\text{баз.}}, \quad (12)$$

де $\Phi_{\epsilon}^{зв.}$, $\Phi_{\epsilon}^{баз.}$ - коефіцієнти фондоддачі відповідно у звітному та базовому роках;

$\overline{ОЗ}_{зв.}$, $\overline{ОЗ}_{баз.}$ – середньорічна вартість ОЗ у звітному та базовому роках.

Показники фондоозброєності і механоозброєності праці характеризують технічний рівень підприємства.

Фондоозброєність праці ($K_{озбр.}$) – це вартість ОЗ у розрахунку на одного робітника :

$$K_{озбр.} = \frac{\overline{ОЗ}}{Ч_{р.}}, \quad (13)$$

де $Ч_{р.}$ – чисельність робітників, чол.

Механоозброєність праці ($K_{мех.}$) – це вартість активної частини ОЗ у розрахунку на одного робітника:

$$K_{мех.} = \frac{\overline{ОЗ}^{акт.}}{Ч_{р.}} \quad (14)$$

В. Оборотні кошти

Оборотні (обігові) кошти - це кошти, авансовані в оборотні виробничі фонди і фонди обігу для забезпечення безперервного процесу виробництва і реалізації продукції .

Частину виробничих фондів у вигляді певної сукупності предметів праці, елементи яких цілком споживаються у виробничому циклі, змінюють або повністю втрачають свою натуральну форму і переносять всю свою вартість на вартість виготовленої продукції, відносять до оборотних фондів підприємства. До їх складу включають: виробничі запаси; незавершене виробництво; витрати майбутніх періодів.

Поряд з оборотними фондами, які функціонують у сфері виробництва продукції, процес її реалізації забезпечується фондами обігу. До них відноситься: готова продукція на складі, відвантажена продукція, грошові кошти на розрахунковому рахунку та в касі, кошти у розрахунках та інші.

Ефективність використання оборотних коштів характеризується наступними показниками.

1. **Коефіцієнт оборотності** ($K_{об}$) показує кількість оборотів за рік, визначається відношенням виручки від реалізованої за рік продукції (Q_p) до середньорічної вартості оборотних коштів (\overline{OK}):

$$K_{об.} = \frac{Q_p}{\overline{OK}} \quad (15)$$

2. **Тривалість одного обороту в днях** ($T_{об.}$) визначається як співвідношення кількості днів у розрахунковому періоді (для року – 360) і коефіцієнту оборотності за той же період:

$$T_{об.} = \frac{360}{K_{об.}} \quad (16)$$

Економічна ефективність використання оборотних коштів підприємства характеризується прискоренням їх оборотності. Ефект прискорення оборотності виражається у зменшенні потреби в ОК у зв'язку з покращенням їх використання.

Абсолютне вивільнення оборотних коштів при тому самому обсязі реалізації продукції ($\Delta OK_{абс.}$):

$$\Delta OK_{абс.} = OK_{баз.} - OK_{зв.}, \text{ грн}, \quad (17)$$

де $OK_{баз.}$, $OK_{зв.}$ – середньорічна вартість оборотних коштів у базовому і звітному роках, грн.

Сума відносного вивільнення ОК у результаті прискорення оборотності оборотних коштів ($\Delta OK_{від}$) обчислюють за формулою:

$$\Delta OK_{від} = \frac{Q_{зв.}}{360} (T_{об.баз.} - T_{об.зв.}), \quad (18)$$

де $Q_{зв.}$ – обсяг реалізації у звітному році, грн;

$T_{об.баз.}$, $T_{об.зв.}$ – середня тривалість одного обороту оборотних засобів відповідно у базовому і звітному роках, днів.

Г. Праця та заробітна плата

Рівень продуктивності праці характеризується показником **виробітку** ($V_{\text{пр.}}$), який визначається кількістю продукції виробленої одним працівником за одиницю часу.

$$V_{\text{пр.}} = \frac{Q_{\text{р.}}}{\text{Ч}_{\text{заг.}}}, \quad (19)$$

де $Q_{\text{р.}}$ – річний обсяг продукції у вартісному вимірі;

$\text{Ч}_{\text{заг.}}$ – загальна чисельність працюючих, чол.

У планових та звітних документах як допоміжний показник застосовується показник виробітку одного робітника ($V_{\text{р.}}$).

$$V_{\text{р.}} = \frac{Q_{\text{р.}}}{\text{Ч}_{\text{р.}}}, \quad (20)$$

де $\text{Ч}_{\text{р.}}$ – чисельність робітників.

Зростання продуктивності праці ДПП по показнику виробітку розраховується за формулою:

$$\text{ДПП} = \frac{(V_{\text{зв.}} - V_{\text{баз.}})}{V_{\text{баз.}}} \cdot 100, \quad (21)$$

де $V_{\text{зв.}}$ та $V_{\text{баз.}}$ – виробіток одного працюючого (або робітника) у звітному та минулому (базовому) роках.

Зростання продуктивності праці забезпечує збільшення обсягу виробництва продукції без істотного збільшення кількості працюючих. Приріст обсягу продукції ($\Delta Q_{\text{пп}}$) за рахунок зростання продуктивності праці визначається за формулою:

$$\Delta Q_{\text{пп}} = (V_{\text{зв.}} - V_{\text{баз.}}) \cdot \text{Ч}_{\text{р.}}^{\text{зв.}}, \quad (22)$$

де $\text{Ч}_{\text{р.}}^{\text{зв.}}$ – чисельність робітників у звітному році, чол.

Відносне вивільнення робітників за рахунок зростання продуктивності праці ($\Delta\text{Ч}_p$) визначається за формулою:

$$\text{ДЧ}_p = \frac{Q_{\text{зв.}}}{B_{\text{баз.}}} \cdot \text{Ч}_p^{\text{зб}} \quad (23)$$

Показник виробітку є прямо пропорційним коефіцієнту фондovіддачі і коефіцієнту фондоозброєності праці.

Зв'язок цих показників визначається з формули (9):

$$\Phi_{\epsilon} = \frac{Q_p}{OЗ}$$

Якщо чисельник і знаменник поділити на чисельність робітників, формула (9) буде мати вигляд:

$$\Phi_{\epsilon} = \frac{Q_p / \text{Ч}_p}{OЗ / \text{Ч}_p} \quad (24)$$

Відповідно

$$\Phi_{\epsilon} = \frac{B_p}{\Phi_{\text{озбр.}}} \quad (25)$$

Звідси

$$B_p = \Phi_{\epsilon} \cdot \Phi_{\text{озбр.}} \quad (26)$$

Темпи зростання продуктивності праці повинні перевищувати темпи зростання середньої заробітної плати. Згідно із завданням треба розрахувати середню заробітну плату ($\overline{\text{ЗП}}$) одного працюючого у звітному та минулому роках і визначити темпи її зростання:

$$\overline{\text{ЗП}} = \frac{\text{ФОП}}{\text{Ч}_{\text{заг.}}}/12, \quad (27)$$

де ФОП – річний фонд оплати праці на підприємстві, тис.грн.

Темпи зростання заробітної плати розраховуються за формулою:

$$ДЗП = \frac{(\overline{ЗП}_{зв.} - \overline{ЗП}_{баз.})}{\overline{ЗП}_{баз.}} \cdot 100, \quad (28)$$

де $\overline{ЗП}_{зв.}$, $\overline{ЗП}_{баз.}$ - середня заробітна плата одного працюючого у звітному та минулому роках, грн.

У промисловості будівельної індустрії співвідношення між темпами зростання заробітної плати і продуктивності праці не повинне бути більш як 0,6. Якщо це співвідношення $>0,6$, треба розробити пропозиції щодо підвищення технічного рівня виробництва.

Д. Собівартість, прибуток, рентабельність

Собівартість продукції являє собою грошовий вираз витрат на виробництво та реалізацію продукції. Важливий узагальнюючий показник собівартості виготовленої продукції – витрати на гривню товарної продукції ($V_{грнт.п.}$), що досить повно характеризує динаміку собівартості при багатомноменклатурному виробництві:

$$V_{грнт.п.} = \frac{C_p}{Q_p} \quad (29)$$

де C_p – собівартість річного обсягу виробництва, тис.грн;

Q_p – річний обсяг продукції у грошовому виміру, тис.грн.

Прибуток від реалізації продукції (P_p) визначається як перевищення суми валового доходу над сумою валових витрат та амортизаційних відрахувань.

У завданні сума валового доходу умовно приймається у розмірі річного обсягу товарної продукції, а сума валових витрат та амортизаційних відрахувань являє собою річну собівартість продукції, тобто

$$P_p = Q_p \cdot V_{грнт.п.} - C_p \quad (30)$$

Приріст прибутку від реалізації ($\Delta\Pi$) забезпечується, з одного боку, за рахунок зниження собівартості продукції (інтенсивний фактор - $\Delta\Pi_1$); а з другого боку, за рахунок збільшення обсягу реалізації (екстенсивний фактор - $\Delta\Pi_2$).

$$\Delta\Pi_1 = (V_{1\text{грн.т.п.}}^{36} - V_{1\text{грн.т.п.}}^{\text{баз}}) \cdot Q_p^{36} \quad (31)$$

де $V_{1\text{грн.т.п.}}^{36}$ і $V_{1\text{грн.т.п.}}^{\text{баз}}$ – витрати на 1 грн. реалізованої продукції у базовому та звітному роках;

Q_p^{36} - вартість реалізованої продукції у звітному році, тис.грн.

$$\Delta\Pi_2 = (1 - V_{1\text{грн.т.п.}}^{\text{баз}}) \cdot \Delta Q, \quad (32)$$

де $\Delta\Pi_2$ - приріст прибутку у звітному році за рахунок зростання обсягу реалізації, тис. грн;

ΔQ – зміна обсягів реалізації продукції у звітному році порівняно з базовим, тис.грн.

Рентабельність - це відносний показник, що характеризує рівень ефективності (дохідності) роботи підприємства.

Використовують різні показники рентабельності. Всі вони відносні і показують, скільки одиниць прибутку (валового, від звичайної діяльності до оподаткування, чистого, операційного тощо) отримують на одиницю витрат на реалізовану продукцію (або на одиницю виручки від реалізації, активів, виробничих фондів, власного капіталу).

Рентабельність витрат на реалізовану продукцію (P_v) розраховується за формулою:

$$P_v = \frac{\Pi_p}{C_p} \cdot 100 \quad (33)$$

Таблиця 1

Вихідні дані

до виконання комплексного індивідуального завдання

Показники	Варіанти					
	1	2	3	4	5	6
Обсяг товарної продукції, тис. грн.						
звітний рік	411000	268710	358600	207500	202000	332440
базовий рік	390450	249875	344260	198160	187460	315820
Вартість ОЗ на початок року, тис. грн, в т.ч.:	279600	100640	99320	84420	64400	167030

будівель та споруд	117430	31030	42710	33770	23320	68200
машин та устаткування	162170	69610	56610	50650	41080	98830
Введення в дію нових машин та устаткування, тис.грн/міс.	8000/бер.	12000/квіт.	9500/лют.	10200/січ	7000/лют	12000/чер
Вибуття машин та устаткування, тис.грн/міс.	3000/лист	4400/лют.	1500/січ.	5200/вер.	3000/бер.	4000/лют
Середньорічна вартість ОЗ в базовому році, тис.грн.	279000	98130	92320	78100	50300	162000
в т. ч. машин та устаткування	178360	65100	49610	44700	29500	118800
Загальна чисельність працюючих, чол.						
звітний рік	474	236	371	221	257	418
базовий рік	472	216	370	220	260	412
в тому числі робітників						
звітний рік	440	211	340	195	225	390
базовий рік	420	188	336	185	130	390
Середньорічні залишки оборотних коштів, тис.грн.						
звітний рік	195710	93000	174300	102000	78000	160800
базовий рік	208000	100500	169220	101450	84000	158000
Собівартість продукції, тис.грн						
звітний рік	381000	252780	344140	191240	193100	315700
базовий рік	377000	237375	337260	187550	181880	306620
в тому числі матеріальні затрати						
звітний рік	165350	129710	160200	83060	91200	170990
базовий рік	155150	116820	155450	86500	86500	167700
оплата праці, тис. грн						
звітний рік	125125	59500	103220	61000	61680	95300
базовий рік	122600	53400	98280	56760	59680	92950
відрахування у соціальні фонди						
звітний рік	27528	13090	22708	13420	13570	20966
базовий рік	26972	11748	21622	12487	13130	20449
амортизаційні відрахування						
звітний рік	31500	22720	32000	19800	16000	10100
базовий рік	33700	25000	32500	19600	17000	10200
інші витрати						
звітний рік	31498	27760	26013	13960	10650	18345
базовий рік	38578	30408	29408	12203	5570	15320

Показники	Варіанти					
	7	8	9	10	11	12
Обсяг товарної продукції, тис. грн						
звітний рік	197180	379350	455220	328770	197580	303480
базовий рік	178320	356640	427970	309090	185750	285310
Вартість ОЗ на початок року, тис. грн, в т.ч.:	84930	169860	203830	147210	88470	135890
будівель та споруд	32270	64550	77450	55940	33620	51640
машин та устаткування	52660	105310	126380	91270	54850	84250
Введення в дію нових машин та устаткування, тис.грн/міс.	12000/трав.	15000/вер.	16000/квіт	19500/вер.	8900/січ.	10000/черв.
Вибуття машин та устаткування, тис.грн/міс.	7000/квіт.	6000/лип.	9000/бер.	12000/серп.	3000/лист	3000/бер.
Середньорічна вартість ОЗ в базовому році, тис.грн	83500	167000	200400	144740	87125	133600
в т. ч. машин та устаткування	51230	102475	122960	88800	53375	81970
Загальна чисельність працюючих, чол.						
звітний рік	179	357	408	309	186	286
базовий рік	170	340	402	305	177	272
в тому числі робітників						
звітний рік	157	308	369	267	160	246
базовий рік	155	309	371	268	164	247
Середньорічні залишки оборотних коштів, тис.грн						
звітний рік	63230	126450	151740	10590	65860	101160
базовий рік	68580	137170	164600	118875	69500	109740
Собівартість продукції, тис.грн						
звітний рік	176110	352230	429970	305830	183450	281780
базовий рік	170640	341280	409540	300080	177750	278030
в т.ч. матеріальні затрати						
звітний рік	85970	186420	241000	171570	97090	149140
базовий рік	87350	180990	232190	166860	94270	144790
оплата праці, тис. грн						
звітний рік	44980	99960	107960	77970	46860	71970
базовий рік	41470	92420	99520	71880	43200	66350
відрахування у соціальні фонди						
звітний рік	9896	21991	23751	17153	10309	15833
базовий рік	9123	20332	21894	15814	9504	14597
амортизаційні відрахування						
звітний рік	15400	23100	27720	20020	12030	18480
базовий рік	14400	21600	25920	18720	11250	17280
інші витрати						
звітний рік	19865	20760	29540	19118	17160	26358
базовий рік	18298	25938	30015	26808	19525	35013

Показники	Варіанти					
	13	14	15	16	17	18
Обсяг товарної продукції, тис.грн						
звітний рік	533690	314620	525720	418120	293360	334850
базовий рік	501740	292600	490410	392970	275800	313820
Вартість ОЗ на початок року, тис.грн, в т.ч.:	238930	87880	143680	151430	131350	189970
будівель та споруд	90790	36080	54500	60570	49910	64100
машин та устаткування	148140	51800	89180	90860	81440	125870
Введення в дію нових машин та устаткування, тис.грн/міс.	10000/черв	18000/лип.	17000/трав	14500/січ.	18500/квіт.	14200/трав
Вибуття машин та устаткування, тис.грн/міс.	3000/бер.	7000/трав	9000/лист.	3200/серп.	10400/бер.	5000/бер.
Середньорічна вартість ОЗ в базовому році, тис.грн	234930	82000	139000	149200	129150	188640
в т. ч. машин та устаткування	144130	45920	84500	88630	79240	124540
Загальна чисельність працюючих, чол.						
звітний рік	552	395	633	395	276	485
базовий рік	545	387	629	391	272	483
в тому числі робітників						
звітний рік	516	365	593	360	238	454
базовий рік	520	370	595	358	239	450
Середньорічні залишки оборотних коштів, тис.грн						
звітний рік	171870	121010	219050	152000	97790	142560
базовий рік	172000	121695	220400	148000	106080	140200
Собівартість продукції, тис.грн						
звітний рік	499710	290240	507450	393710	272390	314780
базовий рік	482450	278670	483160	377860	263920	311020
в тому числі матеріальні затрати						
звітний рік	257680	134730	253730	214730	144170	138220
базовий рік	253000	130450	251240	200260	139970	136530
оплата праці, тис. грн						
звітний рік	140430	100880	161920	94800	69570	110330
базовий рік	129490	100210	153410	91490	72130	108200
відрахування у соціальні фонди						
звітний рік	30895	22194	35622	20856	15305	24273
базовий рік	28488	22046	33750	20128	15869	23804
амортизаційні відрахування						
звітний рік	39600	8800	19300	26120	17860	17250
базовий рік	34990	7900	19500	25600	16700	17050
інші витрати						
звітний рік	31105	23638	36878	37205	25485	24706
базовий рік	36483	18065	25260	40383	28403	25435

Показники	Варіанти					
	19	20	21	22	23	24
Обсяг товарної продукції, тис.грн						
звітний рік	397050	249310	475450	177030	258090	451180
базовий рік	373280	233000	446990	166380	246270	422850
Вартість ОЗ на початок року, тис.грн, в т.ч.:	177790	111020	212890	79270	124070	263850
будівель та споруд	67560	42190	80900	30120	56650	89030
машин та устаткування	110230	68830	131990	49450	67420	174820
Введення в дію нових машин та устаткування, тис.грн/міс.	11000/люот.	6000/бер.	12800/квіт.	8500/січ.	9000/люот.	19750/гра.
Вибуття машин та устаткування, тис.грн/міс.	7000/січ.	2000/січ.	4000/жовт.	6200/лип.	6000/січ.	5000/бер.
Середньорічна вартість ОЗ в базовому році, тис.грн	174800	109160	209320	77940	118900	262000
в т. ч. машин та устаткування.	107250	66970	128420	50400	51480	172970
Загальна чисельність працюючих, чол.						
звітний рік	374	233	447	167	410	673
базовий рік	356	222	446	170	410	671
в тому числі робітників						
звітний рік	322	201	391	144	380	630
базовий рік	323	202	387	142	385	625
Середньорічні залишки оборотних коштів, тис.грн						
звітний рік	132350	82650	158480	152000	85100	198000
базовий рік	143570	89650	171920	148000	84200	193200
Собівартість продукції, тис.грн						
звітний рік	368670	230210	441460	166690	246500	437190
базовий рік	357210	223060	432440	159980	241440	429190
в тому числі матеріальні затрати						
звітний рік	205120	121840	235510	86500	98320	206690
базовий рік	209440	118290	230750	84790	90720	208975
оплата праці, тис. грн						
звітний рік	94160	58800	112750	40080	96850	153230
базовий рік	86810	54210	103950	39780	93580	150280
відрахування у соціальні фонди						
звітний рік	20715	12936	24805	8818	21307	33711
базовий рік	19098	11926	22869	8752	20588	33062
амортизаційні відрахування						
звітний рік	24180	15100	28950	16120	9400	10100
базовий рік	22610	14120	27050	15600	10000	10300
інші витрати						
звітний рік	24495	21535	39445	15173	20623	33460
базовий рік	19253	24515	47820	11058	26553	26573

Показники	Варіанти					
	25	26	27	28	29	30
Обсяг товарної продукції, тис.грн						
звітний рік	383600	480200	550700	359850	200075	476180
базовий рік	369260	452950	515400	338825	188250	447850
Вартість ОЗ на початок року, тис.грн, в т.ч.:	124320	228830	168680	214970	113470	513850
будівель та споруд	47710	89950	72000	74100	43620	126530
машин та устаткування	76610	138880	96680	140870	69850	387320
Введення в дію нових машин та устаткування, тис.грн/міс.	9500/лют.	17000/кві т	21500/тра в	14700/тра в	9150/січ.	20000/тра в
Вибуття машин та устаткування, тис.грн/міс.	2000/січ.	9000/бер.	9500/лист	5000/бер.	3000/лист	5000/бер.
Середньорічна вартість ОЗ в базовому році, тис.грн	117320	225400	164000	213640	112125	487000
в т. ч. машин та устаткування.	74610	147960	109500	127040	78375	280470
Загальна чисельність працюючих, чол.						
звітний рік	374	410	637	489	185	675
базовий рік	370	402	629	483	177	671
в тому числі робітників						
звітний рік	340	369	593	454	160	630
базовий рік	336	371	595	450	164	625
Середньорічні залишки оборотних коштів, тис.грн						
звітний рік	174550	151755	219325	143800	66600	198250
базовий рік	169200	172100	220413	140223	69500	192950
Собівартість продукції, тис.грн						
звітний рік	369140	454970	532450	339780	185950	462190
базовий рік	362260	434540	508160	336020	180250	436690
в тому числі матеріальні затрати						
звітний рік	187713	266025	278755	163200	99600	231715
базовий рік	182973	257175	276225	161505	96750	223975
оплата праці, тис. грн						
звітний рік	103220	107960	161920	110330	46860	153230
базовий рік	98280	99520	153410	108200	43200	150280
відрахування у соціальні фонди						
звітний рік	22708	23751	35622	24273	10309	33711
базовий рік	21621	21894	33750	23804	9504	33062
амортизаційні відрахування						
звітний рік	32000	27720	19300	17250	12030	10100
базовий рік	32500	25920	19500	17050	11250	10300
інші витрати						
звітний рік	23500	29515	36853	24728	17150	33435
базовий рік	26885	30030	25275	25460	21890	19073

Таблиця 2

**Динаміка зміни показників діяльності підприємства
у звітному році порівняно з базовим (минулим) роком**

№ позиції	Показники	Одиниця виміру	Звітний рік	Базовий рік	Зміна	
					Абсолютна	Відносна%
1	Обсяг товарної продукції	тис. грн				
2	Середньорічна вартість ОЗ	тис. грн				
3	Структура ОЗ: а) активна частина	тис. грн				
		%			-	-
	б) пасивна частина	тис. грн				
		%			-	-
4	Коефіцієнт вибуття устаткування			-	-	-
5	Коефіцієнт оновлення устаткування			-	-	-
6	Фондоозброєність праці	<u>тис. грн</u> чол.				-
7	Механоозброєність праці	<u>тис. грн</u> чол.				-
8	Коефіцієнт фондівіддачі					-
9	Збільшення обсягу товарної продукції: а) за рахунок росту фондівіддачі	тис. грн		-	-	%
		тис. грн		-	-	%
10	Середньорічні залишки оборотних коштів	тис. грн				
11	Коефіцієнт оборотності оборотних коштів					-
12	Тривалість одного обороту	днів				-
13	Відносне зменшення (зростання) оборотних коштів	тис. грн		-	-	-
14	Абсолютний зростання (вивільнення) оборотних коштів	тис. грн		-	-	-
15	Чисельність промислово-виробничого персоналу, у т.ч.:	чол.				
	а) робітників	чол.				
	б) управлінського персоналу та службовців	чол.				

1	2	3	4	5	6	7
16	Виробіток одного працюючого	тис.грн/ чол.				
17	Виробіток одного робітника	тис.грн/ чол.				
18	Збільшення росту товарної продукції за рахунок росту продуктивності праці робітників	тис.грн		-	-	-
19	Відносне вивільнення робітників внаслідок росту продуктивності праці	чол.		-	-	-
20	Середньомісячна заробітна плата одного працюючого	тис.грн				
21	Собівартість продукції, в тому числі:	тис.грн				
	а) витрати на матеріали, паливо, енергію	тис.грн				
	б) амортизаційні відрахування	тис.грн				
	в) заробітна плата	тис.грн				
	г) відрахування у соціальні фонди	тис.грн				
	д) інші витрати	тис.грн				
22	Витрати на 1 грн товарної продукції, в тому числі:	коп.				-
	а) на матеріали, паливо, енергію	коп.				-
	б) амортизаційні відрахування	коп.				-
	в) заробітна плата	коп.				-
	г) відрахування у соціальні фонди	коп.				-
	д) інші витрати	коп.				-
23	Прибуток від реалізації	тис.грн				
24	Збільшення прибутку за рахунок:					
	а) зниження собівартості	тис.грн		-	-	%
	б) збільшення обсягу реалізації продукції	тис.грн		-	-	%
25	Рівень рентабельності витрат	%				-

Список літератури

1. Цивільний кодекс України, Верховна Рада України; Кодекс України, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
2. Податковий кодекс України, Верховна Рада України; Кодекс України, <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: редакція від 14.11.2025 р. / Міністерство фінансів України. – Офіц. вид. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10>
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: редакція від 23.12.2025 р. / Міністерство фінансів України. – Офіц. вид. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
5. Боліла Н.В., Шапошнікова І.О, Дудіна Е.В. Аналіз економічного стану підприємства: метод. вказівки до контрольної роботи. Київ: КНУБА, 2018. с.18
6. Економіка будівельного підприємства: навчальний посібник / С.П. Стеценко, К.В. Ізмайлова, Н.В. Боліла, І.О. Шапошнікова та інші. К.: Ліра-К, 2022. с. 508.
7. Шапошнікова І.О. Економіка будівельного підприємства. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Економіка будівництва». К.: КНУБА, 2021. – 40.
8. Гойко А.Ф. Планування інвестицій: навчально-методичний посібник / А.Ф. Гойко, Л.В. Сорокіна – Київ: КНУБА, 2021. – 194 с.
9. Фінансовий аналіз. Методичні вказівки до курсової роботи “Аналіз фінансового стану підприємства” для здобувачів всіх форм навчання за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» /Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт.; укладачі : К. В. Ізмайлова, О. Ю. Беленкова, К. О. Лаврухіна. - К. : КНУБА, 2025 - 67 с.

Навчально-методичне видання

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Методичні вказівки
до виконання контрольної роботи
«Аналіз економічного стану підприємства»
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти спеціальностей С1 (051) «Економіка та міжнародні
економічні відносини (за спеціалізаціями)»,
D1 (071) «Облік і оподаткування», D3 (073) «Менеджмент»,
G19 (192) «Будівництво та цивільна інженерія»,
G7 (174) «Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології
та робототехніка» та G3 (141) «Електрична інженерія»

Укладачі: **Лисиця Надія Василівна,**
Шапошнікова Інна Олександрівна.

Комп'ютерне верстання *А. П. Селівестрової*

Ум. друк. арк. 1,39. Обл.-вид. арк. 1,5
Електронний документ. Вид № 13/V-26.

Виконавець і виготовлювач

Київський національний університет будівництва і архітектури
Проспект Повітряних Сил, 31, Київ, Україна, 03680

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи ДК № 808 від 13.02.2002 р